

Psykiatri

Husordenspolitik for Region Hovedstadens Psykiatri			
Udgiver	Region Hovedstadens Psykiatri		
Dokumenttype	Politik	Version	2
Forfattere	Psykiatriens HR-afdeling	Gældende fra	28-11-2011
Faglig ansvarlig	Psykiatriens Kvalitetsråd	Næste revision	26-11-2013
Ændringskommentar	Lagt i skabelon		

Overordnede visioner, mål, indsatsområder og evt. planer

Overordnede visioner, mål, indsatsområder og evt. planer

Formål

Ifølge bekendtgørelse af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien nr. 1111 af d. 01.11.2006 § 2a skal der på ethvert psykiatrisk afsnit forefindes en skriftlig husorden, som skal være tilgængelig for patienterne. Husorden skal være tilpasset afsnittets målgruppe af patienter.

Formålet med en politik for husordner er at skabe fælles rammer for Region Hovedstadens Psykiatri's udformning af husordner på de psykiatriske centre.

Formålet med en husorden er at formulere regler og retningslinjer, der tilvejebringer omsorg og sikkerhed for patienterne og giver klare rammer, der bidrager til et trygt miljø for alle på afsnittet. En husorden har endvidere til formål at forebygge misforståelser samt minimere forekomsten af vold og trusler og dermed minimere anvendelsen af tvang.

Definitioner/Afgrænsninger

En husorden er en beskrivelse af de retningslinjer, som gælder, når flere mennesker skal opholde sig sammen på et psykiatrisk afsnit. En husordens retningslinjer har til formål at tilvejebringe omsorg og sikkerhed for patienterne og give klare rammer, der bidrager til et trygt miljø for alle på et psykiatrisk afsnit. En husorden har endvidere til formål at forebygge misforståelser samt minimere forekomsten af vold og trusler og dermed minimere anvendelsen af tvang.

Fremgangsmåde

En husorden skal være synlig og kendt af patienter, pårørende samt personale på det psykiatriske center. Ved indlæggelsen eller snarest muligt derefter udleveres husorden i patientmappen med det øvrige velkomstmateriale og gennemgås med patienten. Husorden inkluderes også i materiale til vejledningerne "Pårørendesamarbejde og inddragelse i voksenpsykiatrien" og "Pårørendesamarbejde og inddragelse i børne- og ungdomspsykiatrien".

Besøgende skal kunne orientere sig om husordenen, som skal være synlig og tilgængelig i afsnittet f.eks. via opslag eller lignende. Derudover kan husordenen lægges ud på centrets hjemmeside.

Information skal gives af hensyn til patienten og med udgangspunkt i, at patienten ifølge ombudsmanden har krav på at blive informeret herom. Patienten skal informeres om, at det afhængigt af sygdommens karakter og den enkelte patients sygdomsforløb kan få betydning for

behandlingsforløbet, hvis husordenen ikke overholdes.

Dokumentation

Det enkelte psykiatriske center sikrer, at det dokumenteres på relevant sted, at patienten ved indlæggelsen er blevet informeret om afsnittets husorden, og at husordenen er udleveret til patienten som skriftligt materiale f.eks. via velkomstmateriale, patientmappe e.l.

Det enkelte psykiatriske center sikrer, at det bliver dokumenteret, at patienten er informeret om, at det afhængigt af sygdommes karakter og den enkelte patients sygdomsforløb kan få betydning for det videre behandlingsforløb, hvis husordenen ikke overholdes.

Udarbejdelse af husordner

En husorden er skriftlig og udarbejdes i en skabelon i publiceringssystemet X-Media, der er særligt designet til formålet. Der findes en basisskabelon (A4), en skabelon til ophæng (A3) og skabelon til ældre og synshandicappede med stor skriftstørrelse (A4 samt A3). Skabelonens overskrifter er faste, mens indholdet i teksten kan tilpasses det enkelte afsnits behov.

Teksten i husorden skal være udformet med patienter og besøgende som målgruppe. Tonen i en husorden skal afspejle de værdier, som beskrives i "Fælles værdier i indsatsen for mennesker med sindslidelser"*. Værdierne er:

- Faglighed
- Ansvar
- Respekt
- Udvikling

**Fælles værdier i indsatsen for sindslidende, 2005, Socialministeriet samt Indenrigs- og sundhedsministeriet. Publikationen er tilgængelig på www.im.dk eller*

Der skal være tydelige begrundelser for de konkrete regler. Jf. bekendtgørelse af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien, skal patienterne inddrages, inden der træffes afgørelse om udformning eller ændring af den skriftlige husorden. Det kan eksempelvis ske via brugerråd eller husmøder.

Udformning af husorden skal tilpasses det konkrete afsnit (åbent/ lukket/ retspsykiatri/ alm. psykiatri/ børne- og ungdomspsykiatri), og der bør rettes særlig opmærksomhed mod konkrete forhold på det enkelte afsnit, som tidligere har givet anledning til tvivl eller eventuelle konflikter**. Husordenen skal revideres mindst en gang årligt og efter behov. Der skal udvikles lokale rutiner for løbende vurdering og revurdering af husorden.

***Sundhedsstyrelsens vejledning nr. 122 af 14/12/2006 om forhåndstilkendegivelser, behandlingsplaner, eftersamtaler, obligatorisk vurdering ved tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering, udskrivningsaftaler, koordinationsplaner husordner og klagemuligheder mv. for patienter indlagt på psykiatriske afdelinger.*

Hvilke områder skal indgå i en husorden?

Som udgangspunkt bør en husorden indeholde så få regler som muligt. En husorden skal dog forholde sig til følgende punkter***:

- Aflåsning af yderdøre
- Besøgsforhold (besøgstider, overvåget besøg)
- Besøg af mindreårige

- Besøg af patienter fra andre afsnit
- Brug af telefon, kamera, video og computer
- Døgnrytme
- Forbud mod vold og trusler samt potentielt farlige genstande
- Forbud mod handel mellem patienter
- Forbud mod opbevaring af, handel med og indtagelse af alkohol og euforiserende stoffer.
- Omgangsformer mellem patienter og patienter og ansatte
- En respektfuld omgangstone mellem patienter og mellem patienter og personale
- Forbud mod at indlede seksuelle relationer til medpatienter
- Opbevaring af værdigenstande og personlige ejendele
- Orden
- Påklædning
- Rygning og brug af åben ild
- Visitering (gælder for lukkede afsnit)

****Ombudsmandsinstitutionen (Lennart Frandsen) anbefaler, at en husorden forholder sig til disse punkter.*

De enkelte punkter i husordenen formuleres positivt og tager afsæt i formuleringerne fra den eksemplariske husorden (se bilag 1). En husorden henvender sig både til patienter og besøgende.

Håndtering af overtrædelser af husorden

Det kan blive nødvendigt for personalet at iværksætte tiltag ved manglende overholdelse af husorden. Region Hovedstadens Psykiatri tværgående vejledning om overtrædelser af husorden beskriver, hvilke følger manglende overholdelse af husorden kan få, og hvem der træffer afgørelse herom.

Ved overtrædelser af husorden gælder det generelt, at ethvert tiltag skal være mindst muligt indgribende og skal relatere sig til den konkrete overtrædelse. Tiltag må ikke iværksættes som straf.

Hvis der iværksættes tiltag, skal alle patienter som udgangspunkt behandles lige, med mindre der er en faglig begrundelse for, at overtrædelser af husorden håndteres på en særlig måde i forhold til en konkret patient. Der kan iværksættes tiltag i forhold til den enkelte patient:

- Af behandlingsmæssige hensyn
- Hvis patienten er til gene for andre
- Hvis patientens handlinger er i strid med loven

Få yderligere information i vejledningen om overtrædelser af husorden.

Særlige forhold

Under ganske særlige omstændigheder, kan et afsnit vælge at uarbejde en skærpet husorden for en begrænset periode. Sådanne særlige omstændigheder kan eksempelvis være fund af euforiserende stoffer, som afføder skærpede regler for visitering af patienter og besøgende i en begrænset periode. Der skal løbende tages stilling til, om en skærpet husorden fortsat er nødvendig. En skærpet husorden skal revurderes efter højst 14 dage.

Omfang og gyldighedsområde

Politikken gælder for alt personale på Region Hovedstadens Psykiatri psykiatriske centre.

Ansvar og opgavefordeling/Ansvar og organisation

Centerledelsen er ansvarlig for implementeringen af politikens indhold.

Bilag

Bilag 1 - Eksempel på husorden i PDF-format udarbejdet i X-Media.

 [Bilag, Husordenspolitik - bilag 1.pdf](#)

Henvisninger og links

[Bekendtgørelse af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien](#)

[Vejledning om forhåndstilkendegivelser, bhandlingsplaner, eftersamtaler, obligatorisk vurdering ved tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering, udskrivningsaftaler, koordinationsplaner, husordener og klagemuligheder mv. for patienter indlagt på psykiatriske afdelinger. Sundhedsstyrelsens vejledning nr. 122 af 14/12/2006](#)

Fælles værdier i indsatsen for sindslidende, 2005 Socialministeriet samt Indenrigs- og sundhedsministeriet. Publikationen er tilgængelig på www.sm.dk.

Husorden - overtrædelser heraf, tværgående vejledning i Region Hovedstadens Psykiatri.

DDKM Standarder

2.11 Invasiv behandling

JCI Standarder

BE

[Tilbage til top](#)